

KOROŠKI SLOVENEK

Naroča se pod naslovom:
„KOROŠKI SLOVENEK“
 Klagenfurt, Viktringer-Ring 26.
 Rokopisi se naj pošiljajo na naslov:
Pol. in gosp. društvo
 Klagenfurt, Viktringer-Ring

List
za politiko, gospodarstvo
in prosveto

Izhaja vsako sredo.
 Stane četrtletno: 1 S 50 g
 celoletno: 6 S — g
 Za Jugoslavijo
 četrtletno: Din. 25.—
 celoletno: Din. 100.—
 Pozamezna številka 15 grošev.

Srečno in blagoslovljeno
Novo leto

vošči

uredništvo
 in upravnništvo.

Deželni zbor

se je sestel na zadnje letošnje zasedanje dne 19. decembra popoldne, da še pravočasno reši proračun. Zasedanje je trajalo tri dni.

Pred prehodom na dnevni red je stavil posl. Schober predlog, da bi deželna vlada pritiskala na zvezno vlado, da spremeni šesti dodatek k zakonu o delitvi davkov. Vsenemci zahtevajo v svojem predlogu od deželne vlade, naj prosi zvezno vlado, da podpre puškarstvo v Borovljah. Prihodnje leto je desetletnica plebiscita. Pri plebiscitu se je prebivalstvo Borovelj in okolice zvesto zavzelo za enotnost dežele in s tem prevzelo nase težke gospodarske žrtve. Zato je dolžnost dežele in zveze, da zagotovi tamošnjim puškarjem zaslužek. Vsenemci stavijo dalje predlog, da se še v prihodnjem letu vpostavi dobra cestna zveza med Pliberkom in Labudom. Podjunska in Labudska dolina nimata medsebojne zveze. Ljudstvo bo še bolj obubožalo. To pa je slabo plačilo za zvestobo domovini med zasedbo, pri obrambnih bojih in v času plebiscita. Vsi predlogi so bili odkazani odborom.

Lovske karte.

S 1. januarjem 1930 stopijo v veljavo novi predpisi o lovskih kartah in o izdaji teh. Doslej so se dobile deželne lovske karte za 24 S in okrajne za 12 S, ki so vrgle deželni blagajni letos 72.793 S, zanaprej pa bodo v veljavi samo deželne lovske karte, ki bodo stale 15 S. Lovske karte bodo prinesle deželi 70.000 S v letu. Karte za lovsko nadzorniško osebje se bodo dobile za 6 S. Okrajne lovske karte, ki so veljavne tudi še za prihodnje leto, se morejo v prvih treh mesecih zamenjati za deželne. Doplačati pa je treba 3 S in kolek.

Splošna razprava o proračunu.

Poročevalec inž. Ehrlich želi, da bi pri razpravi vodila vse stranke ista razumnost in isti duh kot leta 1920. Naš gospodarski položaj je skrajno slab in zato se mora spremeniti delitev davkov, da bodo mogle dežele in občine spraviti v red svoje finance. V prihodnjem letu dobijo od zveze: dežela Koroška 5.267.877 S in občine 4.866.206 S, od tega vzame dežela občinam za kritje svojega primanjkljaja 500.000 S; dežela Solnograška 3.818.288 S, občine 3.757.810 S; dežela Štajerska 13.938.655 S, občine 12.886.760 S; dežela Dunaj 61.978.153 S, občina Dunaj 68.299.082 S, Dunaj skupno 130.277.235 S. Dunaj dobi skoro polovico preveč, dežele pa veliko premalo in zato se je moralo izpustiti iz proračuna marsikaj zelo potrebne.

Tudi položaj občin je slab. Zveza odvzema deželam kar jim gre, in dežela jemlje občinam, kar jim pripada. Zato so občinske dolžade v deželi od leta do leta višje. Proračunski odbor je skrčil proračun za 77.814 S na 24.886.027 S, da znaša skupen primanjklaj sedaj 2.666.794 S. Deželno premoženje je skupno

vredno okrog 23.500.000 S, dolgovi pa znašajo 3.634.038 S, oziroma 1.269.000 S, da ima dežela še 18.649.000 S čistega premoženja ali da je obremenjena trenutno za 20 odstotkov. Razveseljivo je, da so se pri večini poglavij izdatki odstotno manj zvišali nego dohodki, razen pri poglavju stavbinstva in financ.

Nepravilne so pritožbe iz nekaterih strani, da stanejo poslanci preveliko denarja. Za plače poslancem je upostavljenih samo šest desetih odstotka potreb dežele, brigati pa se morajo za vse, samo za vreme se jih še ne dela odgovorne. Pravni odbor je sprožil misel, da bi se vpostavil poročevalski urad, ki bi obveščal javnost o delu deželnozbornskih odborov in vlade. (Za naše strani je ta urad popolnoma nepotreben, ker dostavlja svoja poročila samo nemškimi listom, nas in naše potrebe pa ne vidi. Deželna vlada je izdajala tudi že sedaj od časa do časa časnikarska poročila, a je prišlo nam malokatero v roke kljub intervenciji. Kadar je treba kaj plačati, tedaj nas pa vidijo. Ker plačujemo v enaki meri davke, tudi Slovenci, smemo upravičeno zahtevati, da se tudi nam dostavljajo poročila poročevalskega urada v isti meri kakor nemškim listom.

Interpelacije.

Deželni glavar dr. Lemisch je nato odgovarjal na razna vprašanja iz prejšnjih sej. Tako je sporočil, da je deželna vlada pisala generalnemu ravnateljstvu zveznih železnic, da ji ni po volji, če se tok malniške elektrarne uporablja izven dežele in ne za namene, za katere je predviden, namreč za elektrifikacijo Turske železnice. Pritožila se je tudi, ker se zapostavlja elektrifikacija Turske železnice v korist drugih prog in se dela škoda Koroški. Opozorila je tudi na svečanostne obljube zvezne vlade glede vzhodne železnice. Ravnateljstvo zveznih železnic je odgovorilo, da se je elektrifikacija Turske železnice l. 1925 zakonito odgodila. Glede nove turske elektrarne ve povedati, da so se vršila pogajanja z vsemi prizadetimi deželami. Za izrabo vodnih sil se zanima neka finančna skupina in bi bilo dobro, če bi se pridružile tudi dežele. Deželam pri tem ne nastanejo nikake finančne obveznosti, ker se gre za enkrat predvsem za to, da se dobi koncesija. Dalje govori o tehnični strani tega načrta. Kar bi s tem izgubile druge elektrarne na Koroškem, bi se moralo odkupiti. Spremenilo pa bi se tudi stanje voda Drave in pritokov iz Tur in bi regulacijska dela teh voda projekt podražila. Deželna vlada je končno na podlagi dejanskega stanja sklenila, da se pridruži Solnograški in Tirolski v svrhu dosege predkoncesije. Deželna vlada bo storila vse, da Koroška pri tem ne bo trpela škode. Uvaževati pa je treba moč mednarodnega kapitala, ki lahko doseže svoj cilj tudi proti volji in na škodo Koroške.

Drugi dan zasedanja se je nadaljevala splošna razprava o proračunu. Skoro vsi govorniki so se dotaknili desetletnice plebiscita. Posl. Pomarolli pravi, da je 48 odstotkov proračuna za šolstvo, 19 za deželno upravo, 12 za stavbarstvo, 6 za poljedelstvo, 9 za zdravstvo in 6 za socialno skrbstvo. Da se mora primanjkljaj rednega proračuna kriti s posojilom, je žalostno, vendar se ne da pomagati. — Posl. Sattler ugotavlja, da ima Koroška najvišji zemljiški davek, a kljub temu se je dala proizvodnja v kmetijstvu v zadnjih letih zdatno zvišati. — Posl. Leer se zavzema za izgotovitev zdravilišča v Laasu, ker bi stalo še do 800.000 S. V nadaljnjem se bavi s krizo prodaje. Živinska

cena še ni dosegla predvojnne cene. Leta 1928 se je uvozilo v našo državo 140.590 komadov klavne živine v vrednosti 102.497.000 S. In naša trgovinska bilanca je pasivna. Kmetje zahtevajo ustanovitev kmečke zbornice. Finančni referent pa bo moral gledati, da bo moglo kmetijstvo prenesti stroške kmetijske zbornice. (Dalje sledi.)

List stane od 1. januarja do 31. marca za:

Avstrijo . . . . . 1 S 50 g
 Jugoslavijo in ostale države 25 Din.
 Posamezna številka . . . . . 15 g

od 1. januarja do 31. decembra 1930 za:

Avstrijo . . . . . 6 S
 Jugoslavijo in ostale države 100 Din.

POLITIČNI PREGLED

Avstrija. Državni zbor je 18. t. m. sprejel državni proračun. Večino je dobil tudi predlog, da se raztegne državni šolski zakon tudi na Gradiščansko. Spremenil se je tudi tiskovni zakon. Novi tiskovni zakon je nazadnjaški in pomeni velik korak v preteklost. — Govornik Landbunda je v parlamentu zahteval, da se odvzame vojakom aktivna in pasivna volilna pravica, da se odpravi sistem zaupnikov, da se uvede milica in da se razorožijo vse nezakonite vojne organizacije. Če ni to posledica izključitve ministra Schumya in nastop Heimatschutzta proti njemu.

Češka vladna izjava, katere čitanje so neprestano motili komunisti, začenja s težko poljedelsko krizo in z znaki splošne gospodarske krize. Naglašja se v njej sodelovanje Nemcev in povdarja, da si bo zunanja politika prizadevala, navezati še tesnejše stike s prijateljskimi državami, pa tudi z drugimi, s katerimi odnošaji še niso urejeni. Posebno bo vlada skrbela za mednarodne gospodarske odnošaje, predvsem za navezovanje trgovinskih stikov. V finančnem pogledu se je položaj še bolj utrdil z uvedbo zlate valute. Da se zlata valuta okrepi, je treba načrtoma nadaljevati plačevanje državnih dolgov. Na haaški konferenci bo Češkoslovaška zavzela stališče, ki je v skladu s finančnimi možnostmi in s pridržki, ki jih stavlja država glede svojih potreb. Sedanje visoko stoječe šolstvo se mora razvijati še nadalje brez ozira na narodnost. Državna obramba zahteva največjo pozornost, da se more čim preje skrajšati doba aktivne vojaške službe.

Nemčija. V Nemčiji se v zadnjem času močno kuha. Vlada je prišla v krizo, ker je predsednik državne banke dr. Schacht objavil spomenico o nemškem gospodarstvu, oziroma o kvarnem gospodarstvu nemške vlade. Država se je zadolžila in v januarju ne more več izplačati uradniških plač, če ne dobi posojila. V svrhu kritja je vlada izdelala „takojsnji program“, ki ga je rajhstag rad ali nerad sprejel. Ta program predvideva zvišanje davka na tobak in prispevkov za socialno zavarovanje. S tem misli dobiti vlada potrebni denar za december. To zvišanje pa je bilo potrebno, ker je ameriška finančna skupina, ki je hotela posoditi denar, odpovedala po objavi spomenice posojila in zahtevala jamstva. To pa baje na podlagi protesta Francoske in reparacijskega agenta. Vlada je dobila sicer zaupnico, ali vprašanje je, kaj bo rekla k Schachtovi spomenici haaška konferenca, ki se sestane začetkom januarja. Nemčijo bo zastopal tudi dr.

Schacht, ker hoče vlada, da nosi tudi on soodgovornost. — Državni zbor je sklenil, da se najame posojilo 465 milijonov mark pri domačih denarnih zavodih. Dr. Schacht se je temu upiral. Tudi Berlinu ni hotel dovoliti posojila, a je končno vendar popustil. Berlin dobi kursorja. — Finančni minister dr. Hilferding je podal ostavko. To dosti jasno osvetljuje notranji položaj Nemčije.

Saarsko vprašanje. Mirovna pogodba je izročila Franciji za nadomestilo škode, ki so jo Nemci povzročili v francoskih premogovnikih, v upravo Saarsko kotlino. Po mirovni pogodbi ima Francija pravico do izrabljanja saarskih premogovnikov do l. 1935, nakar naj bi se tamnošnje prebivalstvo s plebiscitom izreklo, ali hoče ostati pod Francijo ali pa se vrniti k Nemčiji. Francozi vedo, da je malo upanja, da bi dobili večino, zato so se začeli pričetkom tega meseca pogajati z Nemci o ureditvi tega vprašanja. Mešana komisija razpravlja v Parizu o predčasni izpraznitvi, o odkupu premogovnikov in o organizaciji skupne carinske politike in sporazumnega izkoriščanja premogovnikov, ki dobavljajo premog za velike francoske železne plavže v Loreni. Drugo vprašanje se bo rešilo predvidoma na ta način, da bo Nemčija premogovnike plačala. Za predčasno izpraznitev tega ozemlja pa zahtevajo Francozi upravičeno, da pristanejo Nemci na skupno upravljanje in izrabljanje premogovnikov za gotovo dobo let. Dalje zahtevajo Francozi, da ostane po mirovni pogodbi določena carina in gospodarsko-politična zveza med Francijo in Saarsko kotlino v veljavi do leta 1935, kljub izpraznitvi po francoskih četah. Kotlino naj bi upravljala mešana komisija. Na te francoske zahteve bo Nemčija zelo nerada pristala.

DOMAČE NOVICE

Zahvala. Podpisani pogorelci v Št. Janžu v Rožu se tem potom najpriskrčnejše zahvaljujemo vsem darovalcem, ki so se odzvali pozivu „Koroškega Slovenca“ in prispevali v to zbirko, ki je dosegla najvišjo vsoto razdeljenih zbirk. Najlepša hvala vam, da ste nam pomagali lajšati našo bedo in gorje v težki nesreči. Bog plačaj tisočero vsem! Janez Einspieler, Simca Lučovnik, Uršula Müller, Ivan Hornböck. — Darovalci naj nam blagovolijo oprostiti, da radi pomanjkanja prostora ne moremo objaviti vseh darovalcev imenoma. Povedati pa moremo, da je dosegla zbirka zelo visoko vsoto in da je več dobrotnikov darovalo po 100 do 150 S. Tudi z naše strani naj bo izrečena zahvala vsem darovalcem. Uredništvo.

Bolniško zavarovanje. Izšel je prvi dodatek k zakonu o zavarovanju kmečkih delavcev, ki nekoliko spreminja prvotne določbe glede znižanih prispevkov. Znaprej bo prispevek veljal za vse posle enega gospodarja enako. Za vse se bo enako plačeval poln prispevek ali znižan, če se izreče za to ali ono večina poslov, ki žive z gospodarjem v skupnem gospodinjstvu. Doslej je moral pristati na to vsak posamezen posej s svojim podpisom, znaprej pa bo odločevala večina. Ta določba stopi v veljavo s 1. januarjem 1930. Tedaj ne bo več mogoče, da bi bil en posej istega gospodarja polno zavarovan, drugi pa znižano. V to svrhu se morajo poslati blagajni do 20. januarja posebne izjave, ki se dobe pri občinah, ki tudi drugače dajejo pojasnila.

Otok. (Občinske volitve.) Neznatna opozicija v občinskem odboru je vodila ostuden osebni boj proti večini v odboru. K temu so prišle še nekatere malenkostne nepravilnosti v občinskem gospodarstvu in župan Walcher je podal ostavko, z njim pa je podalo ostavko tudi 6 odbornikov in 7 namestnikov. Nato je deželna vlada razpustila občinski odbor in razpisala nove volitve. Z dnem razpisa novih volitev se je pričela z gotove strani gonja proti občinski večini, proti Walcherjevi landbundovski skupini, socialdemokratom in Slovencem. Lanner in njegovi somišljeniki so predbacivali Walcherju, da je oškodoval občino, ker je podpisal jamstvo za 10.000 S posojila — jamstvo je prevzel sam —, da ni izdajal pravočasno stavbinskega dovoljenja, da lovske najemnine ni izplačeval, da več let ni predložil občinskega proračuna — nekaj nemogočega —, da nič ni storil za ceste, razsvetljava, vodovod, tujski promet itd. Lannerjeva skupina in nje kršč. soc. privešek je pred volitvami upal, da postavijo volitve na čelo občine moške, ki so za to poklicani, da

privabijo tujski promet. Volitve, ki so se vršile 15. decembra, so upanja ljudi, ki so stalno netili nezadovoljnost in nemir v občini, razblinile v prazen nič, smatrati pa se morejo tudi kot demonstracija proti zelo čudnemu stališču deželne vlade, ki ga je zavzela proti Walcherju. Socialdemokrati vedo povedati, da je agitiral Lanner s cigaretami in žganjem. Pa vse skupaj mu je malo pomagalo, ker hočejo volilci plodnosno delo in mir v občini. Vse stranke so napredovale, samo Lanner je izgubil. Izid volitev je sledeči: Walcherjeva landbundovska skupina 132 (prej 108) glasov in 3 (prej 3) mandati, socialdemokratje 109 (98) glasov in 3 (2) mandati, Slovenska stranka 91 (66) glasov in 2 (2) mandata, krščansko-socialna stranka 50 (34) glasov in 1 (1) mandat in Lannerjeva landbundovska skupina 55 (72) glasov in 1 (2) mandat. Veseli nas lepi napredek naše stranke na Otoku še prav posebno. Kaže nam, kako uvidevajo vedno širši krogi pravično stališče naše stranke, ki se je postavila na ideje, zastopane v manjšinskih kongresih, in dela za mir med Nemci in Slovenci na edino pametni podlagi, da vsak naj ostane svojemu narodu zvest in vsak naj spoštuje zavednost drugega, pa bo mir. Izid teh volitev je tudi migljaj merodajnim krogom, da ne zapirajo več vrat pravičnim potrebam slovenskega ljudstva. Volilcem otoške občine pa se zahvaljujemo za zvestobo in značajnost.

Št. Vid v Podjuni. (Malo odgovora dopisniku „Kärntner Tagblatt“.) „Denn ‚Turški križ‘ ist ein echtes Volksstück, überwiegend religiösen Inhaltes. Der Grundgedanke ist etwa: Heldenmütige Verteidigung der angestammten Scholle, der Sprache und der Religion. Das Stück ist also einwandfrei. — Aber dieses Stück hier — unter den Kärntner Slovenen?“ (Zakaj „Turški križ“ je pristna ljudska igra s predvsem versko vsebino. Glavna misel je nekako: junaška obramba domače zemlje, besede in vere. Proti igri torej ni ugovora. — A ta igra tu — med koroškimi Slovenci?) Pravega komentarja k tej trditvi ni več treba, ker pravi dopisun sam, da je igra lepa, vsebina hvalevredna, za koroške Slovence pa neprimerna. Saj mi vendar nimamo svoje zemlje, da bi bili nanjo priklenjeni in črpali iz nje zdravilnega soka, saj nimamo domače besede, v kateri bi nas dvojila in vzgajala mati, saj za nas ni Boga in njegove pravice. Naša naloga je samo, da na noben način ne žalimo nam dobrohotnih koroških Nemcev (!). Tako bi se dala dopisunova misel v naši besedi raztolmačiti. Na tem mestu pribijemo: Je med našim ljudstvom par ljudi, tuji so to, priseljeni na zemljo, ali sploh brez pravega domovja. Brez vsake ljubezni do ljudstva, njega življenja in mišljenja, njega veselja in bolesti, ti ljudje vršijo sramoten posel navadnih plačancev, agitatorjev, iščejo grehov in napak in na premeten način blatijo tudi vse dobro našega ljudstva pod pretvezo, da to žali čut koroških Nemcev (?). Da bi naša Koroška vsaj danes pravočasno odstranila vse te, potem bi mi vsi živeli složnejše in prijetnejše. Dobro vemo namreč, da je v deželi tudi treznih nemških mož dovolj, ki občutijo bridko krizo današnje dobe, ko kmetijstvo v vsej svojevrstnosti lastnega socialnega življenja na celi črti propada; in ti bodo pozdravili našo misel gojitve pristnega domovinstva. A tudi ostali pridejo v svojem sramotnem poslu do svojega zaslužka, kar nam predvsem jamči lepi način njihovega dela. In nemškemu listu k takim sotrudnikom samo čestitamo!

Sredstvo za štedenje so praktične MAGGI-jeve kocke za govejo juho. Vsaka kocka, raztopljena v dobri četrtinki litra vrele vode, da najboljšo govejo juho. Cena kocke samo 9 gr. Pri nakupu vendar pazite na ime „MAGGI“ na „rumeno-rdečem“ traku. 160.

Borovlje. (Občinska seja 17. dec.) Poleg nekaterih važnih točk je bil na dnevnem redu predvsem proračun za leto 1930. Na mesto odstopivšega obč. odb. Antona Schütza se je poklical namestnik Jožef Krieger. Prvotni proračun se je med sejo nekoliko predelal, predvideva S 130.000 dohodkov in S 172.000 izdatkov. Primanjkljaj S 41.000 se krije z obč. doklado, ki se določa za leto 1930 z 250 odstoki. Ta doklada seveda ne bo mogla kriti vsega primanjkljaja in se danes še ne ve, kako bo občina izhajala. Za prejšnjo mešč. šolo, sedaj glavno šolo, mora prevzeti letos občina 20% stroškov, prihodnje leto 40% in v petih letih celo šolo v svojo oskrbo. To pomeni za

občino breme, katerega kritje je popolnoma negotovo. Za ljusko šolo v Borovljah se rabi S 10.174, Podljubelj S 1287, Kapla S 1953 in Bajtiše S 1060. — Ubožni proračun izkazuje S 30.000 primanjkljaja, katera svota se mora kriti iz uprave. Lanski proračun je predvideval samo S 1000 primanjkljaja, sedaj se je pa izkazalo, da znaša S 13.000. Vsled tega je predvideno za vzdrževanje cest S 9000 manj kot lani. Sporna točka je bil znesek S 950. — za „Kinderfreunde“. Že lansko leto je prišlo radi tega do prepira, ker se je skozi par let izdalo za isto društvo čez S 5600 brez sklepa obč. odbora. Na predlog Legata se je sklenilo da se ima vsaka prošnja za podporo predložiti odboru. Pri razpravi so povzeli besedo tudi zastopniki Koroške slov. stranke. Pred vsem so zahtevali da se najmanj 15% zneska, ki je predviden za vzdrževanje cest, porabi za pota v Kapli in okolici. Znano je, da so ravno tam najbolj zanemarjena pota. Napeljava vodovoda na Dole je skrajno potrebna in se obljubuje že 9 let, a do danes se še ni zgodilo nič. Župan ugotavlja, da je naš kraj že vedno zanemarjen napram krajem, kjer prebivajo Nemci. Vse prošnje glede vzdrževanja cest so zastoj. Prihodnje leto se bo obhajala po celi deželi 10-letnica glasovanja in dežela kakor država imata za to proslavo predvidene svote na razpolago. Ker od prejšnjih obljub napram mešanemu ozemlju do danes nismo kaj čutili, se upa, da priskočita letos našim krajem na pomoč država kakor dežela. Upa se, da dobi tudi naša občina primerno svoto in s tem bi se dal napraviti nov most v Podljubelju, ki je skrajno potreben. Nadalje bi se vporabil gotov znesek za novo cesto na Bajtiše, in morda tudi za nameravani vodovod v Podljubelju. Pri tem povzame zopet besedo zastopnik Koroške slov. stranke, izjavi, da so kraji slovenskega ozemlja zapostavljeni za nemških delom dežele. To vemo Slovenci le predobro. Že leta 1911 je tedaj izvoljeni slovenski poslanec v parlamentu na Dunaju poročal o teh razmerah pri nas na Koroškem. Niti eden od ostalih koroških poslancev se ni našel, ki bi mu to pritrdil, pač pa so trdili nasprotno. Selani so prosili in se bojevali za svojo cesto čez 40 let, in ko bi je ne zidal Humberk, bi gotovo bili še danes brez nje. Železniška proga Celovec—Področica bi imela iti skozi Borovlje, a ker to ni bilo všeč enemu ali dvema mogočnejšima, ki sta imela veliko besedo, je morala iti čez Humberk. Kakšnega dalekosežnega pomena da je to za naš kraj, pač ni treba omenjati. Ako se danes pritožujejo glede razmer tudi druge stranke, nas to veseli in pozdravljamo vsak korak, ki se bo storil za povzdigo gospodarstva v mešanem ozemlju, zakaj to ni samo stvar ene stranke, ampak nas vseh. Glede slavnosti desetletnice glasovanja omenjamo, da ne damo veliko na te obljube, ker imamo o tem že preveč izkušnje. Saj ne bo drugega, kot da se bodo zopet vzbujali spomini na sovražnost. Dobiček od teh slavnosti bodo imeli le gotovi ljudje, pretežna večina pa ne bo imela drugega kot mačka in obljube bodo ostale bržkone tudi še nadalje samo na papirju. Slovenci želimo, da se te slavnosti raje opustijo; ako imata država in dežela denar na razpolago, naj se ta porabi raje za povzdigo gospodarstva v naših krajih. To bi bil najlepši čin desetletne proslave; pomagano bi bilo vsem in med ljudstvom bi vladal mir in zadovoljnost. — Na predlog soc. dem. usta se sklene, da se izvoli deputacija, v kateri bodo zastopane vse stranke, da gre k dež. glavarju in mu razloži razmere v naših krajih, ob enem pa ga opozori tudi na obljube pred glasovanjem. — Stummer omenja, da bo mogoče zidati nov most v Podljubelju le tedaj, ako priskoči na pomoč dežela. Medklic: Kaj pa potem, ako dežela ne da nič? Stummer: Potem bomo praznovali desetletnico glasovanja na ta način, da bomo hodili in vozili v Podljubelj čez Goriče in Kožentavro! — Pasji davek ostane kot lani, S 15. — od psa Kdor ima dva, plača S 45. — Nato se reši še nekaj točk ubožnega odseka.

Sele. (Zdravstveno stanje.) Morda se pri nas že davno ni pripetilo toliko neugod kakor letos. Hvala Bogu, da nobena ni bila smrtna. Zlomili so si nogo štirje in sicer pri drvarjenju: Ožba Dovjak, Žihrov, kateremu so morali v bolnišnici odrezati nogo, Jugov France in Kačnar, ki sta se z zdravniško pomočjo zdravila doma; Grosov hlapec, Nužej Olip, pa je zlomil nogo pri vožnji, in ne dovolj tega, po ozdravljenju v bolnišnici se je pozneje še vsekal v nogo. Isto nesrečo sta imela tudi Joža Hirs, ki se je vsekal celo dvakrat, in Tomanov hlapec. Dva prsta na roki si je zlomil bolj po neumni nerodnosti kot po nesreči Šiman Pegrin. Poškodbe na glavi in rebrih je dobil vsled padca Tesnov Nuža Kelih, kar smo svojčas že poročali. Njegova trdna narava pa je poškodbe kmalu v toliko prebolela, da se je po petih dneh že mogel vrniti iz bolnišnice domov. Operaciji se je moralo podvreči 6 oseb: razun že omenjenega Žihrovega Ožba še sle-

deči: šolar Foltej Čertov zaradi tvorbe pri kosteh na stegnu, Užnikova Mici, Husov Franček in Kovačeva žena Ana Ogris zaradi vnetja slepiča, Pušelcevi Joza zaradi kile. Vse operacije so se posrečile. V bolnišnici je bilo 10 oseb, med njimi tudi občinska gospa Tintara. Čeprav je njeno nepravilno prebavo že doma zdravil njen hišni gospodar Šiman dokaj uspešno z riccinovym oljem, so ji šele celovški zdravniki povrnili prav dober tek. Kadar človeka zadene nezgoda ali obične bolezni, pač spozna, kako koristno je biti ud zavarovalnice ali bolniške blagajna, ker marsikateri bi težko zmagal zdravniške in operacijske stroške. V starih časih je bilo Selanom v boleznih mogoče le dvoje: ali se ozdraviti z domačimi zdravili, ali pa umreti. Nova cesta in telefonska zveza pa omogočujeta, da se pripelje zdravnik k bolniku na dom ali da avto prepelje v najbližjih slučajih bolnika v bolnišnico.

Drobne koroške novice. Celovec: Industrijska okrajna komisija v Celovcu je beležila 14. t. m. 6427 podpiranih brezposelnih, za 903 od prejšnjega tedna več. — Povprečno plača vsak Celovčan za celovške šole S 7.22 na leto, to je 6 odstotkov izdatkov mesta Celovec. — Letošnje božične počitnice so se pričele 22. t. m. in trajajo do 2. januarja 1930. — Heimatschutz je izključil iz svojih vrst ministra Schumyja. — Perica Götzenburger in marsarski pomočnik Reichman, ki živita skupaj, sta se v noči na 20. t. m. sprla. Med prepričanjem je Reichman dal svoji priljubljeni zausnico, kar jo je tako razjezilo, da mu je porinila kuhinjski nož v srce. Reichman je v par minutah nato umrl, Götzenburger pa je romala v zapor. — Ostali kraji: Okrajno učiteljsko društvo Gornja Podjuna je 11. t. m. v Velikovcu sklenilo, da priredi na vseh šolah plebiscitne proslave. Obe podjunske učiteljske društvi priredita skupno plebiscitno proslavo. — Gozdna delavca Korb in Struger sta se v neki gostilni v Medvedjem dolu sprla. Gostilničar je Korba postavil na zrak. To ga je tako razljutilo, da je vzel sekuro, razbil okno in udrihal po vratih. Končno je vrgel v pivnico še kamen, ki je oplazil nekega gosta. Korb je bil vsled tega obsojen na 14 dni strogega zapora. — Rajonski inspektor Johan Pelloš je bil prestavljen iz Škofič v Šmarjeto v Rožu. — Hans Rautz iz Galicije je bil obsojen na 2 in pol meseca strogega zapora, ker je s silo vdrl v pisarno svojega delodajalca Pristovnika. — Pri gostilni „Schrottenburg“ v Kurličah ob jezeru je 18. t. m. zvečer povozil avto pijanega slikarskega pomočnika Franca Rusa. Hotel se je s polno steklenico vina izogniti na desno stran ceste, pa je padel ravno pred avto. Kmalu nato je podlegel poškodbam. V istem trenutku je pripeljal iz Celovca tovorni avto in povozil na istem mestu konja. — Župnik v Medgorjah je postal tamošnji provizor Niko Marktl. Čestitamo! Za provizorja na Suhi je bil imenovan Alojz Hutter, doslej

v Kazazah. Msgr. Ivan Držanič je stopil v pokoj.

Sele. Kumpčevo hišo na Kobli je kupil od lastnika Tomaža Olip-a njen najemnik Jožef Kelih, občinski cestar. Še mnogo je stanovalcev, ki bi radi imeli lastno streho nad seboj, pa je še trda za stavbeni prostor, na prodaj pa je kaka hiša redkokdaj.

Janez Volavčnik †. Na Ravnem na Jezerskem je 1. t. m. umrl tam bivajoči upokojeni župnik Janez Volavčnik, zlatomašnik in č. konzistorialni svetnik, v starosti 80. let. Pokojni je bil rojen dne 19. maja 1850 pri Tonu na Proboju, župnija Št. Vid v Podjuni, in bil v mašniška posvečen dne 20. julija 1875. Župnikoval je na več krajih na Koroškem in bil nazadnje od leta 1888 dalje župnik na Rudi. Med svetovno vojno je bil radi svojega slovenskega prepričanja dalj časa interniran, obsojen in nazadnje pomiloščen. Leta 1919 je stopil v pokoj in se je, preganjan od Slovencev nemškega mišljenja in Nemcev, naselil na Jezerskem, kjer je do zadnjega pridno pomagal v dušnem pastirstvu pri Sv. Andreju na Ravnem. Bil je skromen in ljubezniv mož, vsakdar pripravljen na usluge, in zato povsod priljubljen. Udeleževal se je tudi na združnem polju. Položaj svojih rojakov, slovenske manjšine na Koroškem, je stalno zasledoval, bil naš naročnik od rojstva lista in dopisnik. Ohranili ga bomo trajno v spominu. Naj počiva v miru!

DRUŠTVENI VESTNIK

Veselo Novo leto!

Predvsem želimo srečno in veselo novo leto našim mladim in starim, fantom in deklicem, očetom in materam, katerim „Prosit Neujahr“ ne pride iz srca in se jim zdi naše voščilo bolj domače; želimo ga pa tudi sinovom in hčeram tujih mater in tujega jezika! Saj srečnejšega in bolj veselega novega leta

Steckenpferd-Lilienmilchcream:

Prvo vrstna lepota krema z osupljivim učinkom; ustvarja mehko, prožno kožo in nežno, mehko polt. (Tolščna krema za noč, suha krema za dan.) 56

smo ja potrebni vsi. Da bi bilonebo v novem letu naklonjeno in rosilo blagoslova družini in hiši, polju in hlevu, vrtu in gozdu!

K novemu letu delamo navadno obračune in pregledujemo preteklo. Trgovci se mučijo s svojimi bilancami, marsikateri gospodar prešteva ves nevoljen položnice davčnih, bolniških in zavarovalnih uradov; pri čitanju te naše številke pa mu pade na mizo še položnica „Koroškega Slovencea“. Da bi človek mogel sedaj razbrati z njegovega obraza občutke in misli. Nadejamo se seveda najboljšega: svest si svojega prepričanja, pri tem ne bo kimal glave in godrnjal, marveč radevolje plačal ta narodni davek. Sicer pa naše besede danes niso namenjene tem, marveč onim, ki lista sploh še nimajo. Ker torej naših besed ne morejo brati, so jim namenjene posredno po naših izobraževalnih društvih. Število naših naročnikov je sicer častno dovolj in če štejemo toliko dobrih družin kot listove naklade, je že razveseljivo. Pa, če bi mi naših ljudi ne poznali! Mnogo jih je, ki bi ga tudi radi brali, pa si ne vedo pomagati pri naročitvi, nimajo časa za pošto ali pa so po domače „prekomod“. Mnogo jih je nadalje, katere je pred drugimi sram, da bi ga sami naročili, četudi bi ga radi brali. Hvaležno polje se odpira tu našim društvom in ne bodo nam odrekli naše prošnje. Stopite k sosedu, vprašajte, prosite in napišite! Da bi naš listič nas vezal vse in nudil vsakemu nekaj! Če bi vi skrbeli zanj, da se razširi v našem svetu še bolj, pa bi se še nam razširil po obsegu in vsebini. Nekoč so nam dejali v Podgorjah v Rožu, da prinaša preveč politike. Moj Bog, da bi ne bila bolezen našega časa, da hoče biti začeti od zasedanj. Društva narodov preko sej državnih in deželnih zborov pa tja doli do prerekanja v vaših gostilnah vse samo „politično“. V Podjuni nam zopet tožijo, da prebera „Koroška“ v eni sapi in potem jim zmanjka čtiva in kaj hočejo vzeti sicer v roke kot „Rundschau“. Več naročnikov in večji bo list! Pa položnice vestno shranite! List naj bi bil okno v današnji svet, naj prinaša

našo misel in beleži naše mnenje. Način ravnanja z njim kaže stopnjo naše narodne vzgoje in discipline.

Pa list je kvečjemu za teden dni in v letnikih ga menda ne hranite nikjer. Vredno in lepo pa bi bilo, če bi vsaka družina imela tudi čtiva, ki nudi še veliko več kot ena sama številka v tednu, čtiva, ki zadostuje vsaj za mesec dni. Pri tem mislimo na Mohorjeve knjige. Znanе so nam že in misel njihove izdaje se je rodila pri nas na Koroškem po naših možeh. Dovolj so priljubljene in zato se čudimo, zakaj število njihovih naročnikov na Koroškem raste tako počasi. Lani smo celo nazadovali! Pa vendar vsaka hiša rabi „kolender“, da drži dan in kolo časa ter beleži domače dogodke. Poleg tega najdete v njem v kratkih besedah zgoščeno vse, kar je potrebno za splošno izobrazbo, tako pregled najvažnejših dogodkov starega leta, svetovni položaj, o gospodarstvu in še mnogo drugega koristnega. Kako prijetno je sedeti v dolgih zimskih večerih pri lepih povestih „Slovenskih večernic“! In če veš kaj več iz dobe naših prednikov, o zgodovini slovenskega naroda, smeš biti samo vesel, ker ta zgodovina je del našega življenja in mi živimo samo iz nje. Letos pa bi dali mi — naše osebno mnenje — prvo nagrado povesti „Grče“. Kako dobro je poznal pisatelj rano našega časa, ko nam je naslikal Vršane in župnika v povesti. Grče so in v svoji korenitosti tako iskreni in tako naši. Danes pa grče izumirajo. V višji svet nadnarave te vodi „Življenje svetnikov“ in v obliki kratkih povesti bereš molitev, občuduješ junake in se ob njih navdušuješ za lepo, blago misel. — Te besede niso nikaka ocena knjig marveč samo prošnja, da bi se jih bralo v vseh naših družinah. Morda jo primaha kmalu kateri naših društvom v družino vašo, kjer nimate Mohorjevih knjig; tako naj potem govori in prosi. Najkrajša pot za prijavo članstva pri Družbi sv. Mohorja pa je pot v župnišče.

Smo res zopet „politični“, če prinašamo to misel in prošnjo za naš listič in za Mohorjeve knjige ravno v novoletni številki; vemo namreč prav dobro, da je tokrat največ časa za branje in prevdarek in morda se ne motimo, da bo ta naša prošnja baš o novem letu gotovo uslišana. Saj jo prinašamo v misli, da bi bilo novo leto srečnejše in blagoslovljeno za nas vse. Posebej pa ga voščimo še našim društvom, ker bodo skrb za naš listič in za Mohorjeve knjige prevzeli v prvi vrsti oni. List in knjige v vsako družino, kateri je sveta misel naše domačije!

Prireditve. Izobr. društvo v Vogrčah priredi dne 31. decembra ob 8. zvečer „Silvestrov večer“. Na sporedu je igra „Trije tički“, šaljiva pošta in tombola ter prosta zabava. Izobr. društvo v Zahomcu ponovi v nedeljo, dne 5. januarja 1930 ob 3. popoldne v društveni dvorani pri Hrepcu igro „Bele vrtnice“. Pred igro nastopijo tudi domači tamburaši s popolnoma novim sporedom.

Št. Jakob v Rožu. (Občni zbor.) Slovenska prostovoljna požarna bramba ima dne 29. decembra 1929 po prvi sv. maši v Narodnem domu svoj redni letni občni zbor. Na dnevnem redu so važne točke.

Glinje. Skoraj presenetilo nas je zadnjič vabilo Glinjske čitalnice na Miklavžev večer. Saj bo vendar že skoraj pet let, odkar je nastopila Čitalnica zadnjič in že smo mislili, da je vse zaspalo. 15. dec. pa je pokazal, da se je to društvo na novo vzbudilo. Najprej komičen dvospev „Krojač in čevljar“, nato igra „Botra Nerga“ in nazadnje nastop Miklavža. Ako vpoštevamo, da so takorekoč vsi sodelvalci šele začetniki, potem moramo biti s tem nastopom prav zadovoljni. Vdeležba je bila popoljna. Iz ust sedanjega predsednika smo slišali, da namerava Čitalnica sedaj redno nastopati. Veseli nas to in novovzdramljenemu društvu kličemo: Na skorajšnje svidenje!

Podljubelj. (Sestanek.) Tokrat nas je posetil Zvezin predsednik č. g. Poljanec in imel na našem, prav lepo obiskanem sestanku navduševalen govor na našo mladino. Dobro je zadel govornik, da je zagrabil v jedro naših društev in nam stavil cilj, visok in zvišen. Saj s časom namen naših društev čisto obledi in treba je nove misli. Govoru je sledilo mlado in staro z zanimanjem in hvaležni ostanemo govorniku za lepe besede. Morda ga smemo prav

kmalu spet povabiti. K temu sestanku so očistili naši tamburaši svoje strune, da niso več rjaste in zvenijo s polnim glasom. In ko so pritisnili še naši pevci, smo zopet občutili toploto teh naših družinskih sestankov. To bo že tretji naš sestanek te poslovne dobe.

GOSPODARSKI VESTNIK

Seja deželnega kulturnega sveta dne 22. novembra 1929.

Pošta naj jasno pove, zakaj zvišuje zdaj pristojbine. Morebiti hoče kupiti par sto avtobusov. Na eni strani produkcijo podpiramo, na drugi pa se ljudem vse zopet jemlje z novimi bremenami.

Kako naj se pospodari?

Hernler: Zdaj že ne vemo več, kaj naj v gospodarstvu počnemo. Ljudje so začeli saditi krompir in so se vrgli na mleko. A enostransko gospodarstvo je nevarno, to se letos vidi pri žitu; kmetje, ki pridelujejo žito, letos nimajo dohodkov. Gospodarstvo naj se uredi kraju primerno. Organizacije za vnovčevanje mleka so zopet takšno vprašanje. Če se bo pridelalo preveč mleka, bo cena padla, in če se bo potem od kmeta mestne okolice zahtevalo, naj se zadovolji z nižjo ceno v prid drugim, ki so oddaljeni, se bo ta kmet vrgel na druge pridelke. Če cena mleka pade, okoliški kmetje ne bodo več mogli plačevati davkov, ker ne bodo več shajali. Dvomi se, bo se li mogli držati cene mleka. Že svojčas so se godile napake, ko so gradili nove svinjake, potem druge napake z umetnimi travniki (ki jih je lanska huda zima vzela). Če bi se zahtevalo od okoliškega kmeta, da mora vse mleko oddajati mlekarnam, je to krivica, ki je ne bo hotel trpeti.

Gruber: Prodajanje mleka bo treba razdeliti na posamezne kraje, da si ne bomo delali medsebojne konkurence. Poprej se je delala propaganda za pridelovanje mleka, zdaj se naj dela propaganda za prodajo. Menda ni dvojbe, da bomo mogli prodati svoj pridelek.

Podgorc: Zahtevo, da se naj pošta bolj ozira na kmete, je treba podpreti. Gospodje so brzkone brali notico v „Tagblattu“ da v Vetrinju tri vasi: Rute, Gora in Potok nimajo pošte, pa so od poštnega kraja samo po 20 minut oddaljene. Poprej, pred vojsko, se je ljudem pošta dostavljala, zdaj že osem let ne več. Zgodilo se je pa, da je železniški čuvaj sprejemal za ljudi pošto in je neka pošiljatev ostala pri njem od aprila do oktobra v zimskem kožuhu. Vse to je smešno. Kmet je največji davkoplačevalec, naj se z njim primerno postopa. Obračun, o katerem bo danes poročal inž. Maierhofer, bo dokazal, da je kmetu treba svoje gospodarstvo staviti na kar najširšo podlago. Kulturni svet pa naj razmere opazuje in potem ljudem svetuje, kar je potrebno.

Ritscher: Zvišanje poštnih pristojbin je na deželi vzbudilo veliko ogorenja. Ljudje pravijo: Pristojbine se višajo, dostavljanje pa ostane kakršno je. Vasi v dolini imajo pošto, gorjanci pa je nimajo, in dogaja se, da se ljudje obsodijo, ker se jim sodnijsko vabilo ni dostavilo. Kmetje zahtevajo, da se jim pošta v gorah dostavi vsaj vsak drugi dan.

Nesloga.

Hernler: Pri posvetovanju, ki se je vršilo pri Hoprijanu, je živinorejski nadzornik odklanjal, kar je predlagal nadzornik za mlekarstvo. Kmet, ki ima še kaj zdrave pameti, se bo pri tem vprašal: Kako pa neki gospodje delajo? Zadrugištvo je danes na trgovski podlagi, ker se ga ne udeležujejo samo producenti. Danes hodi nadzornik za mlekarstvo gor v gorjanske vasi, ne da bi se pomislilo, da od tam ni več mogoče pošiljati mleko v mesto. Ako že kmet sam reče, da ne gre, naj se ga ne priganja.

Gospodarska kriza.

Striessnig: Ne zabimo, da doživljamo zdaj hudo gospodarsko krizo. In ta ni samo pri nas, javlja se tudi že v državah zmagovalcev. Sicer se je pa tudi v 10. letih kmečko gospodarstvo lepo dvignilo. Gorjancem ne smemo svetovati: pusti vole in prideluj mleko. Predno spravi mleko v dolino, mu ne ostane nič. Od ločiti se mora kmet sam in vedeti česa ne sme. Meni še ni prišlo na misel, da bi kapljico mleka poslal v mlekarno. Prepričan sem, če se nam posreči ovojiti si svinjski trg na Dunaju, se bomo tudi mleka lahko iznebili.

(Dalje sledi.)

RAZNE VESTI

Drobne vesti. Čisti dobiček dunajskih pivovarn znaša 909.000 S. — Gradišćanska vlada se preselila v aprilu 1930 iz Sauerbrunnna v Železno. Železno (Eisenstadt) postane namreč glavno mesto Gradišćanske. — V novembru je

bilo priglašeni 55 konkurzov in 134 poravnjav. — Narodna banka je znižala obrestno mero na 5 odstotkov. Koroške banke obrestujejo zana-prej vloge, ki se morejo dvigniti vsak čas, po 5, in vloge, ki jih je treba odpovedati 3 mesece prej po 6 odstotkov. — V Avstriji pride na prebivalca 290 S davkov, v Češkoslovaški samo 134. — Oddelek Heimwehra je 10. t. m. razbil na Dunaju Kunšakovo zborovanje. Heimwehrovci so bili tepeni in jih je moralo nekaj v bolnišnice. — Tobačna režija je izračunala, da se pokadi v Avstriji toliko, da pride na osebo povprečno 719 cigaret na leto, ki predstavljajo vrednost 51 S 27 g. Poraba tobaka se je zelo pomnožila. — V Solnogradu so zaprli sleparja Dieketza. Ugotovilo se je, da je aretirani poneveril v Windsoru v Kanadi 3 milijone dolarjev in pobegnil. S to vsoto je začel špekulirati na borzi in izgubil vse do zadnjega. — Amerika: V nekem poštnem uradu v Pittsburgu je eksplodiral svetilni plin. Poslopje je porušeno. Ranjenih je bilo 75 oseb, 3 pa so mrtve. V okolici eksplozije so 5 milj daleč popokale vse šipe. — 104. bomba v letošnjem letu je eksplodirala v Čikagi v trgovinskem okraju in je povzročila znatno stvarno škodo ter ranila 20 oseb. — Pri snemanju nekega filma je nastal požar, ki so ga filmski traki dobro hranili. Poslopje je pogorelo. Zaenkrat so našli pod razvalinami 10 mrtvih in več ranjenih, najbrž pa se jih nahaja pod pogoriščem še več. — V jetnišnici v Auburnu so se uprli jetniki, 3000 po številu. Pobili so paznike in hoteli zbežati, a jim ni uspelo. Več poslopij so zažgali. V borbi med vojaštvom in uporniki je bilo v celoti 12 oseb ubitih, nad 50 pa ranjenih. Kolovodja upora in še dva druga jetnika sta bila na begu ustreljena. — Ostale države: Iz vlaka, ki je vozil med Swindonom in Londonom, so odnesli neznan tatovi poštno vrečo s 4000 funti šterlingov. — O strašanskih viharjih ob Sredozemskem in Atlantskem morju se poroča. Škoda je ogromna: potopilo se je veliko ladij, veliko hiš je porušeni, okrog 80 ljudi je prišlo ob življenje in telefonske zveze so povečini prekinjene. — Ker je odpovedala zavora in vlaka ni bilo mogoče ustaviti na viseči progi, se je lokomotiva na premikalnicah v Namurju v Belgiji prevrgla. Razbili so se še trije vagoni. Izpod razvalin so potegnili 18 razmesarjenih trupel in 75 ranjenih. — 12. t. m. je razsajal nad Avstrijo strašen vihar. Železniško progo med Liesingom in Badenom je zračni vrtnec skoro popolnoma demontiral. Vihar je bil tako silen, da je prevračal avtomobile in dvigal ljudi v zrak. V Liesingu je razkril tovarno in več hiš, na Dunaju pa je vrgel neko žensko čez most v vodo. — Nemčija: Grof Stolberg je 18. marca t. l. ustrelil na gradu Janovcu svojega očeta. Sodišče v Hirschbergu je obsodilo morilca samo na 9 mesecev ječe. — Brzovlak Strassburg—Metz je zavozil v čredo ovac, ki je hotela preko železniške proge. Ubitih je bilo 80 živali. — Jugoslavija: Začetkem oktobra je bilo v Jugoslaviji le 6755 brezposelnih. Število se je dosedaj gotovo precej zvišalo. — Slavonska mlekarska zadruga je sklenila z Nemčijo pogodbo, po kateri bo dobavljala v letu po 25 vagonov sirovega masla. — Ostale države: V Popovu na Bolgarskem je v tovarni za puške iz neznanega vzroka nastala eksplozija, ki je bila tako silna, da je porušila 7 sosednih hiš. Mrtve so 4 osebe in 15 večinoma težko ranjenih. — 14. t. m. je bila na Madžarskem izrečena sodba proti skupini štirih obtoženek, ki so zastrupljemale svoje može in sorodnike. Sodišče je vse štiri spoznalo za krive in obsodilo obtoženko Lipha na smrt na vešalih, ostale tri pa na dosmrtno ječo. — Predsednik grške republike Konduriotis je odstopil. Za novega predsednika je bil 14. t. m. izvoljen Aleksander Zaimis. Venizelos kandidature ni hotel sprejeti. — V Faenzi v Italiji je nek komunist ustrelil kiparja Salvignija in njegovega pomočnika. Pri zasledovanju je bilo ranjenih še 8 fašistov. — Iz Parziza izgine brez sledu vsako leto 9000 ljudi. — V boju proti praznovanju božičnih braznikov je šla sovjetska vlada tako daleč, da je prepovedala sekanje in prodajo smrek za božična drevesca. — V Oklahami v Ameriki je bila v 1000 m globokem rovu velika eksplozija. Od 63 rudarjev so rešili 3 žive, vsi ostali pa so najbrž mrtvi. — Neki polno zasedeni londonski avtobus je v polni

voznji trčil v tramvaj in se popolnoma razbil. Šest oseb je bilo mrtvih, 30 pa ranjenih. — 17. t. m. so se vršile v 11 mestih v Gornji Sloveniji občinske volitve. Poljske liste so dobile 174 mandatov (prej 140), nemške pa 92 (prej 126) mandatov.

Za tiskovni sklad so darovali: Zbrano na „Koroškem večeru“ Sokola v Mežici pri Prevaljah 259 Din; neimenovan iz Loge vasi 4; Adolf Leitgeb, Dob, 1; Franc Šenk, St. Jakob v Rožu, 5; Janez Pečnik, Železna Kapla, 0,60; Leopold Bučovnik, Železna Kapla, 0,50; neimenovan iz Železne Kaple 0,40; neimenovan iz Bistrice 1; Josip Rac, Bistrica, 0,50; neimenovan 2; neimenovan 10; Franc Kropivnik, Rute, 0,50; Štefan Bayer, Loga vas, 3; Janez Boštjančič, Pliberk, 10; Režika Trampič, Celovec, 1; nabrano na mesečnem sestanku izobraževalnega društva v Podljudelju dne 15. dec. 1929 10,20 S. Vsem darovalcem najpristrčnejša hvala in srečno novo leto!

Listnica uredništva.

Rledl, Podkraj. Vaše misli smo odstopili merodajnemu mestu. — **Iz Vogrč.** Brez podpisa roma v koš. — **T. L. Pliberk.** Ni nam povsem jasno, kaj s podlistkom nameravate povedati in kaj je njega smisel. Ali mislite, da bodo vsi ostali čitatelji mogli razbrati namen spisa? — **Iz Mežiške doline** ni porabno. Kaj pametnejšega bi si želeli.

Služba organista in mežnarja

se takoj zasede. Mežnarja kot taka je najboljša v dekaniji.

Izobr. društvo „Trta“ v Žitari vasi.

Vabilo
k

Silvestrovemu večeru

ki sevrši v nedeljo, dne 29. decembra 1929 v društvenem domu v Žitari vasi. Čas: ob 3. uri popolne.

SPORED:

1. Govor in deklamacije,
  2. petje,
  3. igra „Turški križ“ (priredijo šentviški igralci),
  4. prizor: Staro in novo leto.
- Vabi pristrčno DRUŠTVENI ODBOR.

Prireditev igre

SIN

v Globasnici se vrši v nedeljo, dne 29. decembra 1929 ob 3. uri popoldne in ne 29. januarja 1930.

Pristrčno vabljeni!

ODBOR.

Srečno in blagoslova polno NOVO LETO

vošči vsem p. n. odjemalcem ter se priporoča tudi za prihodnje leto

Franc Kovačič,
strojno mizarstvo

Podjerbergom pri Vrbi ob jezeru.

Srečno novo leto

vsem svojim odjemalcem in znancem želi

Franz Rauter.
trgovec
Št. Jakob v Rožu.

Priporočam se za obilen obisk tudi v novem letu.